

KINNITATUD

Direktori käskkirjaga

11.09.2018; nr 1.1-3-4

Elva Gümnaasiumi

õppekava

Elva 2018

Üldsätted

Elva Gümnaasiumi (edaspidi „Kool“) õppekava on koostatud Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 1 „Põhikooli riikliku õppekava“ ja Vabariigi Valitsuse 06.01.2011. a määruse nr 2 „Gümnaasiumi riikliku õppekava“ alusel ning see on kooli õppe- ja kasvatustegevuse alusdokument.

Kooli õppekava on koostatud lähtudes riiklikest õppekavadest ja kooli arengukavast pidades silmas piirkonna vajadusi, kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning kasutatavaid ressursse.

Kooli õppekava koostamise ja arendamise demokraatliku korralduse eest vastutab kooli direktor. Kooli õppekava kinnitab direktor. Muudatused kooli õppekavas esitatakse enne kehtestamist arvamuse avaldamiseks kooli hoolekogule, õpilasesindusele ja õppenõukogule.

Kooli õppekava koosneb üldosast ja lisadest. Lisades esitatakse valdkonniti koondatud ainekavad klassiti ning läbivate teemade kavad. Kooli õppekava terviktekst on kättesaadav elektrooniliselt kooli kodulehel.

Elva Gümnaasiumi õppekavas käsitletakse õppimist väljundipõhiselt. Väljundipõhise õppekava kõrgeim õpiväljund on omandatud üldpädevused, so suutlikkus asjatundlikult, loovalt, ettevõtlikult ja paindlikult toimida teatud tegevusalal või – valdkonnas, perekonnas, tööl, avalikus elus, kultuurikandjana. Põhikooli lõpuks kujunevad üldpädevused on kirjeldatud põhikooli riikliku õppekava § 4 lõikes 4 ning gümnaasiumi lõpuks kujunevad üldpädevused on kirjeldatud gümnaasiumi riikliku õppekava § 4 lõikes 3. Üldpädevused on aine- ja valdkonnaülesed pädevused, need kujunevad õppeainetes taotletavate õpitulemuste kaudu, läbivate teemade käsitlemise kaudu ainetundides, tunni- ja koolivälises tegevuses. Üldpädevuste kujunemise tagamine õpilastel on kõigi koolis tegutsevate isikute ühine eesmärk.

Väljundipõhises õppes on rõhuasetus õpilaste poolt õppimise kaudu õppeprotsessi lõpuks õpitulemuste omandamisel ja nende hindamisel. Õpilasel lastakse demonstreerida õpitulemuste omandatust võimalikult erinevates olukordades tulenevalt õpitulemuste väljundverbist ja antakse soorituse kohta tagasisidet tuues välja õpilase tugevaid külgi ja vajakajäämisi ning andes soovitusi edaspidisteks tegevusteks, mis toetavad õpitulemuste omandamist. Kooli õppekavas esitatud

õppesisule mitmekesiselt nii, et õpilased õpivad õpitut kasutama erinevates situatsioonides. Väljundipõhise õppe õpikäsitus väljendub selles, et õpetamine on õpilase vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna organiseerimine viisil, et õpilane saavutab õppekavas kavandatud õpitulemused ning pädevused.

Kooli visioon, missioon ja põhiväärtused

Kooli visioon:

Elvas on lood(t)ust

Kooli missioon:

Kooli missioon on luua parimad arenguvõimalused vastavalt õpilase vajadustele ja eeldustele, väärtustada õppimise ja õpetamise protsessi, muuta koolikeskkond õpilasekeskseks, säilitada kooli ja kogukonna traditsioone, teha koostööd erinevate huvigruppidega. Õppe kavandamisel ja korraldamisel keskendutakse eelkõige õpilastel praktilise intelligentsuse kujunemise toetamisele kõikides üldpädevustes.

Peamised märksõnad, millele kooli õppeprotsessis keskendutakse on: ettevõtlikkuse ja loovuse arendamine, avastus- ja uurimusliku õppe rakendamine, digimaailmas edukas kohanemine, positiivse minapildi kujundamine. Kooli eripära väljendub nende nelja valdkonna plaanipärasel arendamises.

Kooli põhiväärtused:

1. Au- ja õiglustunne - õpime kinni pidama ühiselureeglitest ja seadustest üldse.
2. Usaldusväärsus - koos tegutsejad peavad omavahel suhtlema, et vältida probleemide tekkimist.
3. Koostöövalmidus - tähtis on iga rühmaliikme panus.
4. Rõõmutunne - on tähtis, sest inimesed löövad kaasa siis, kui nad oma tegevust naudivad, on motiveeritud ja keskendunud.

Millised me tahame olla?

Tahame olla positiivsed ja väarikad, abivalmis ja mõistvad. Me usaldame ja respekterime üksteist sellistena, nagu me oleme.

Kes me tahame olla?

Meie koolis õpivad vastutustundlikud ja töökad õpilased ning neid õpetavad pädevad ja motiveeritud õpetajad. Kooli hea käekäigu nimel hoiavad kokku ja teevad koostööd

kõik koolipere liikmed.

Mis on meie kooli otseseks ülesandeks?

Elva Gümnaasiumi tegevus on suunatud õpilaste arendamisele vastavalt nende võimetele. Õpetajad juhendavad võrdse tähelepanuga kõiki õppureid ning suunavad noori õigele teeotsale elus.

Mida me soovime saavutada?

Soovime, et meie õpilased kasvaksid töövõimelisteks ja aktiivseteks kodanikeks ning hoolivateks lapsevanemateks.

Kuidas me jõuame sihile?

Meie tundides valitseb töörahu ja hea meeleolu. Me ei salli koolikiusamist ega õppedistsipliini rikkumist. Me teeme tihedat koostööd lapsevanematega. Kooli juhtkond, õpetajad, õpilased ja lapsevanemad veavad ühist vankrit heade õpitulemuste ja hea koolikultuuri nimel.

Mida meil tuleb selleks teha?

Me rakendame kooli sisehindamist. Me oleme avatud muutustele ja uuendustele.

Kooli omapära

Elva Gümnaasiumi koolivormi kandmise traditsioon sai alguse 2014-2015 õppeaastal. Õppetöö on korraldatud kahes eraldi õppehoones (1.-6. klassid Tartu mnt 3 ja 7.-12. klassid Puiestee 2), mis võimaldab arvestada õpilaste psühholoogilist eripära.

Alates 2014. aasta sügisest pakub kool alates 1. klassist lapse huvidest lähtudes õppimist kolmes erinevas klassis.

Keeleklass - õpilased, kes tunnevad huvi võõrkeelte vastu, meeldib palju lugeda, esineda, teatris käia.

Loovusklass - õpilsed, kellele meeldib joonistada, meisterdada, laulda, pilli mängida ja esineda.

Matemaatika-loodusklass - õpilased, kellele meeldib nuputada, on huvitatud loodusest ja matkamisest, tunnevad huvi arvuti vastu.

Kooli gümnaasiumi õppekava järgi pakutakse alates 2018/2019 õppeaastast valikuna üheksat õppemoodulit. Toimub järjepidev töö moodulite arendamisega.

Valikuna pakutavad õppemoodulid:

- Kodanikukaitse alusmoodul
- Kodanikukaitse süvamoodul
- Humanitaarmoodul
- Draamamoodul
- Loodusainete moodul
- Reaalainete moodul
- Mehhatroonika moodul
- C- keele moodul
- Spordimoodul

Lisaks koolitundidele on õpilastel võimalik valida huviringide vahel. Kooli juhtkond, õpetajad, õpilased ja lapsevanemad veavad ühist vankrit heade õpitulemuste ja hea koolikultuuri nimel.

Õppe- ja kasvatustöö eesmärgid ning põhimõtted

Õppe- ja kasvatuse aineüleseks eesmärgiks on põhikooli riiklikus õppekavas § 4 lõikes 4 ja gümnaasiumi riikliku õppekava § 4 lõikes 3 esitatud üldpädevuste, põhikooli riiklikus õppekavas § 7, § 9, § 11 kooliastmeti kirjeldatud pädevuste ning põhikooli riikliku õppekava ja gümnaasiumi riikliku õppekava ainevaldkonna kavades esitatud valdkonnapädevuste kujunemine.

Elva Gümnaasium toetab võrdsel määral õpilase vaimset, füüsilist, kõlblist, sotsiaalset ja emotsionaalset arengut ning tema individuaalsetest eripäradest ja isiklikest huvidest tulenevate haridusvajaduste rahuldamist. Kool pakub õpilaste huvidele ja võimetele vastavaid õppesuundi, valikaineid ja õppevorme. Koolis tegutseb aktiivne õpilasesindus ning õpilased osalevad aktiivselt ürituste korraldamisel.

Kool kujundab väärtushoiakuid ja -hinnanguid, mis on üksikisiku ja ühiskonna eduka koostöömise aluseks ning tähtsustab väärtusi, mis aitavad kaasa kogukonna ja terve ühiskonna arengule. Edukas väärtuskasvatus eeldab kogu koolipere, õpilase ja tema perekonna vastastikust usaldust ning koostööd. Hoiakute kujundamise võtmeisik on õpetaja, kelle ülesanne on pakkuda isiklikku eeskujut, toetada õpilase loomupärast soovi enda identiteedis selgusele jõuda ning pakkuda talle sobiva arengukeskkonna kaudu tuge erinevates rühmades ja kogukondades ning kogu ühiskonnas aktsepteeritavate käitumisharjumuste väljaarenemiseks. Alusväärtustena tähtsustatakse üldinimlikke väärtusi (ausus, hoolivus, aukartus elu ees, õiglus, inimväarikus, lugupidamine enda ja teiste vastu) ja ühiskondlikke väärtusi (vabadus, demokraatia, austus emakeele ja kultuuri vastu, kultuuriline mitmekesisus, sallivus, keskkonna jätkusuutlikkus ja vastutustundlikkus). Toetatakse eesti kultuuritraditsioonide, Euroopa ühisväärtuste ning maailma kultuuri ja teaduse põhisaavutuste omaksvõttu.

Koolil on nii hariv kui ka kasvatav ülesanne. Kool aitab kaasa õpilaste arenemisele loovateks, mitmekülgeteks isiksusteks, kes suudavad ennast teostada erinevates rollides tööl, perekonnas ja avalikus elus.

Kool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel.

Teadmiste, väärtushinnangute ja praktiliste oskuste omandamine ja arendamine koolis toimub kogu kooli õppe- ja kasvatusprotsessi, kodu, kooli ja kogukonna koostöö ning õpilase vahetu elukeskkonna ühistoime tulemusena.

Oluline on väärtustada ja teada Elva piirkonna ajalugu ja tänapäeva.

Põhikoolis pööratakse erilist tähelepanu lugemisoskuse arendamisele ja suulisele ning kirjalikule eneseväljendusele.

Põhikool aitab õpilasel jõuda selgusele oma huvides, kalduvustes ja võimetes ning tagab valmisoleku õpingute jätkamiseks järgneval haridustasemel ja elukestvaks õppeks. Põhikooli lõpetanud noorukil on arusaam oma tulevastest rollidest perekonnas, tööelus, ühiskonnas ja riigis.

Gümnaasium kujundab noores inimeses oskusi toimimiseks loova, mitmekülgse, sotsiaalselt küpse, usaldusväärse, koostööd väärtustava ning oma eesmärgi teadvustava ja saavutada oskava isiksusena erinevates eluvaldkondades. Gümnaasium loob õpikeskkonna, mis toetab õpilase arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks. Omandatud teadmised, oskused ja väärtushoiakud võimaldavad jätkata õpinguid kõrgkoolis või gümnaasiumijärgses kutseõppes ning tagavad valmisoleku elukestvaks õppeks.

Õppekava koostamisel, piirkondliku koostöö kujundamisel, kooli ja klassi tasandil õpetust kavandades ja tegelikus õppeprotsessis lähtutakse järgmistest põhimõtetest:

- luuakse tingimused iga õpilase arengu toetamiseks;
- kaasatakse õpilane ja lapsevanem (eestkostja, hooldaja) õpilase õpiteed puudutavate küsimuste arutamisse ja selle üle otsustamisse;
- vajadusel varieeritakse õpetust lähtuvalt õpilaste erinevatest võimetest ja haridusvajadusest;
- õppe- ja kasvatusprotsess pakub mitmekesiseid õpikogemusi, õpetus on süsteemne ja terviklik, õpetuslik ja kasvatuslik aspekt on tasakaalustatud;
- õppimisel- õpetamisel on keskne õpilase kaasamine õppeprotsessi, aktiivõppemeetodite rakendamine. Teadmisi käsitletakse ajas arenevate ja muutuvatena;
- õppekava on avatud pidevaks edasiarendamiseks ja korrigeerimiseks vastavalt muutustele ühiskonnas ja teaduses.

Kooli töötajate professionaalse ja individuaalse arengu võimaldamisel järgitakse järgmisi põhimõtteid:

- igal töötajal on valmisolek enesetäienduseks;
- sisekoolitustest võtavad osa kõik töötajad;
- osaletakse koolitustel ja rakendatakse koolis hariduselu parimaid praktikaid;
- koolis kaasatakse, toetatakse, arendatakse, hinnatakse ja motiveeritakse töötajaid.

1. Kõigi õpilaste arendamine

- Iga õpilase võimete ja huvide arvestamine.
- Klassi kui terviku arvestamine.
- Õpiülesannete kohandamine vastavalt õpilaste võimetele.

2. Õpilase aktiivsus ja vastutus

- Õpitegevuses õpilase suunamine:
 - oma tegevuse jälgimisele,
 - oma õppimise kavandamisele
 - oma õpitulemuste hindamisele,
 - oma vigade analüüsimisele ja parandamisele,
 - probleemide nägemisele ja püstitamisele,
 - isikupärase õpistiili kujundamisele,
 - oma võimetes ja kalduvustes selgusele jõudmisele,
 - tagasiside põhjal analüüsimisele.

3. Kooli ja kodu koostöö

- Arenguveestluste läbiviimine kõigis klassides kord õppeaastas
- Lastevanemate koosolekute korraldamine
- Lastevanemate koolitamine
- Ühisürituste korraldamine
- e-kooli võimaluste kasutamine

4. Koostöö huvigruppidega

- Kooli huvigruppideks on lapsevanemad, huvikool, kultuurikeskus, hoolekogu, noortekeskus, spordiklubid, muusikakool, lasteaiad, piirkonna koolid, linna ja ümbruskonna asutused, kõrg- ja kutsekoolid, heategevusorganisatsioonid, vilistlased.
- Huvigruppide tutvustamine õpilastele ja nendega koostöövõimaluste loomine.

Õppekorraldus Elva Gümnaasiumis

Õppetöö korraldus Elva gümnaasiumis:

- õppeaastas on kokku vähemalt 175 õppepäeva;
- põhikooli lõpuklassis on kokku vähemalt 185 õppepäeva (sh lõpueksamite toimumise periood);
- õppeaastas on viis koolivaheaega üldreeglina vastavalt haridus- ja teadusministri kehtestatud aegadel, kooli hoolekogu nõusolekul on võimalik teha muudatusi vaheaegade kestuses.;
- 1.-9. klassini on traditsiooniline õppetöö korraldus (kõiki õppeaineid õpitakse kogu õppeaasta vältel), kokkuvõtvalt hinnatakse kõiki õppeaineid trimestrite kaupa;

Alates 4. klassist õpetatakse tehnoloogiaõpetust / käsitööd ning kehalist kasvatust poistele ja tüdrukutele eraldi rühmades. Klass jagatakse rühmadeks võorkeelte õpetamiseks, kui klassis on vähemalt 22 õpilast ning arvutiõpetuses, kui klassis on vähemalt 25 õpilast. Lähtudes õpilaste arvust võib liita ainetundide läbiviimiseks erinevate klasside õpilasi eeldusel, et 1.-3. kooliastmes ei ole rühm suurem lubatud õpilaste arvust antud klassikomplektis.

Erinevates õppeainetes võib vajaduse ning võimaluse korral jagada klassi õppetöö läbiviimiseks rühmadeks.

Põhikooli 8. klassis toimub ühes õppeaines üleminekueksam. Koostöös aineõpetajatega otsustatakse õppeaasta alguses, missugustes õppeainetes samal õppeaastal üleminekueksam toimub. Õpilased teatavad õppejuhile oma eksamivaliku 1. märtsiks. Üleminekueksami materjalid koostab aineõpetaja, kooskõlastab need oma ainevaldkonna õpetajatega ja esitab direktorile kinnitamiseks vähemalt kaks nädalat enne eksami toimumist. Koolieksam toimub enne õppeperioodi lõppu, hinne kantakse Stuudiumi päevikusse.

1. ja 2. kooliastme õppetöö toimub üldjuhul Tartu mnt 3 õppehoones, kehalise kasvatuse ja tehnoloogiaõpetuse tunde viiakse osaliselt läbi ka Puiestee 2 õppehoones. 3. kooliastme ning gümnaasiumiastme õppetöö toimub Puiestee 2 õppehoones. Mittestatsionaarne õpe viiakse läbi Tartu mnt 3 õppehoones ning vastavalt võimalustele osaliselt ka Puiestee õppehoones.

Õppekorraldus lähtub peamiselt kooli üldeesmärgist, st õpilaste igakülgsest ja

võimetekohasest arendamisest, kasvatades ühiskonnas hästi hakkama saavaid kodanikke.

Õppeülesande valik sõltub alateema või teema eesmärgist; teema valik aga aineõpetajate koostööst. Igal klassil on oma täpsemad eesmärgid, sõltuvalt klassi tasemest ja õppesuunast. Kõigil paralleelklassidel on ühised eesmärgid, mis järgivad riikliku õppekava kooliastmete pädevusi ja mis on igale paralleelikomplektile eraldi esitatud. Kõikide kooliastmete pädevused on kooskõlas kooli üldeesmärgiga. Kool toetab kõigi õpilaste arengut ning kaasab õpilase ja lapsevanema (eestkostja, hooldaja) õpilase õpiteed puudutavate küsimuste arutamisse ja selle üle otsustamisse.

Tunnijaotusplaan 1.-3. kooliastmes

Elva Gümnaasiumi 1.– 3. kooliastme tunnijaotusplaan on koostatud lähtudes põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikes 4 on sätestatud õpilase suurimast lubatud nädala õppekoormusest tundides ja põhikooli riikliku õppekava § 15 lõikes 3 sätestatud põhikooli kohustuslike õppeainete nädalatundide arvust.

Tunnijaotusplaan 2017/2018 1. ja 2. kooliastmes 2018/2019 õppeaastal:

<https://docs.google.com/document/d/1z2FpIOVdw0cxDvfNDtsgsVOXavxAMMrkmcHJArQOLd0/edit>

Tunnijaotusplaan 3. kooliastmes 2018/2019 õppeaastal:

<https://docs.google.com/document/d/1IC22c98icYteJTVh63ep8uBgJpYFD26DgiHSp hYpHfw/edit>

4. kooliaste (tunnijaotusplaan eelmise õppekava versiooni lõpetajatele 11. ja 12. klassis 2018/2019 õa):

https://docs.google.com/document/d/10QxxqL2NiDD07V3ABllbnrUofi9liH-yvb1yq_h1_38/edit

Valikainete ja võõrkeelte valik

Valikainete õpetamine toimub vaba tunniressursis arvelt pidades silmas põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse § 25 lõikes 4 on sätestatud õpilase suurimast lubatud nädala õppekoormusest tundides.

Põhikoolis on vaba tunniressursi kasutamine õppeaineti määratud kooli poolt.

Valikainet „Usundiõpetus” õpetatakse siis, kui vastavas kooliastmes on soovijaid vähemalt 15. Valikaine „Usundiõpetus” õppimissoovist järgmisel õppeaastal peab õpilase vanem teavitama kooli kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis hiljemalt 30. maiks.

A-võõrkeelena õpitakse inglise keelt ja B-võõrkeelena saab õpilane valida vene keele või saksa keele.

Läbivate teemade ja lõimingu rakendamine

Läbivate teemade õpetus realiseerub kogu koolipere ühise toimimise kaudu, põhinedes lõimingu ja keskkonna korraldusel.

Läbivad teemad on üld- ja valdkonnapädevuste, õppeainete ja ainevaldkondade lõimingu vahendiks ning neid arvestatakse koolikeskkonna kujundamisel. Läbivad

teemad on aineülesed ja ühiskonnas tähtsustatud ning võimaldavad luua ettekujutuse ühiskonna kui terviku arengust, toetades õpilase suutlikkust oma teadmisi erinevates olukordades rakendada.

Läbivate teemade õpe realiseerub eelkõige:

1. õpikeskkonna korralduses – kooli vaimse, sotsiaalse ja füüsilise õpikeskkonna kujundamisel arvestatakse läbivate teemade sisu ja eesmäärke;
2. aineõppes – läbivatest teemadest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlemised, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineülesed, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte. Õppeainete roll läbiva teema õppes on lähtuvalt õppeaine taotlustest ja õppesisust erinev, olenevalt sellest, kui tihe on ainevaldkonna seos läbiva teemaga;
3. valikainete valikul – valikained toetavad läbivate teemade taotlusi;
4. läbivatest teemadest lähtuvas või õppeaineid lõimivas loovtöös / uurimuslikus töös – õpilased võivad läbivast teemast lähtuda selle loovtöö / uurimusliku töö valikul, mida tehakse kas iseseisvalt või rühmatööna;
5. korraldades võimaluse korral koostöös kooli pidaja, paikkonna asutuste ja ettevõtete, teiste õppe- ja kultuuriasutuste ning kodanikuühendustega klassivälist õppetegevust ja huviringide tegevust ning osaledes maakondlikes, üle-eestilistes ja rahvusvahelistes projektides.

Aineõppel põhinev läbivate teemade kasutamine arvestab ainekavades toodud seoseid läbivate teemade taotlustega ning õppeainete ja ainevaldkondade vahelise lõimingu vajadust läbivate teemade käsitlemisel. Läbivate teemade taotluste elluviimine toimub ka valikainete kaudu. Õppeainete ja ainevaldkondade panus läbiva teema käsitlemisse on lähtuvalt õppeaine taotlusest ja õppesisust erinev.

Kõiki õppeaineid läbivad teemad on:

- keskkond ja jätkusuutlik areng;
- elukestev õpe ja karjääri planeerimine;
- tehnoloogia ja innovatsioon;
- teabekeskond;
- tervis ja ohutus;
- kodanikualgatus ja ettevõtlikkus;
- kultuuriline identiteet;
- väärtused ja kõlblus.

Õpikeskkonna korraldamise kaudu luuakse võimalused läbivate teemadega tegelemiseks. Läbivate teemade taotluste elluviimiseks kasutatakse nii vaimset,

sotsiaalset kui ka füüsilist õpikeskkonda. Klassi- ja koolivälisel tegevusel põhinev läbivate teemade käsitlemine toimub projekti- ja partnerlustegevuste kaudu, mille eesmärgid ja tulemused on seotud läbivate teemade taotlustega.

Õpilastele on loodud:

- turvaline, tervist kaitsev ja õpilase arengut toetav kaasaegne füüsiline õpikeskkond;
- õppimist ja õpilaste aktiivsust, loovust ja ettevõtlikkust toetav ning üldinimlikke väärtusi austav vaimne õpikeskkond;
- koostööd, kodanikualgatust ja suhtlemisoskust väärtustav sotsiaalne õpikeskkond.

Läbivaid teemasid toetavad järgmised valikkursused:

- karjääriõpetus - „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine”;
- õpilasfirma loomine, inimene ja õigus, riigikaitse kursused, “Kodanik ja ühiskond”;
- kunstiained;
- keskkonnaõpetus, inimgeograafia
- usundiõpetus – „Elu suured küsimused“;
- tehnikaõpetus, elektrotehnika, mehhatroonika ja robotika, programmeerimine;
- kehaline kasvatus, kodundus.

Lõimingu rakendamine

Õppetegevus ja selle tulemused kujundatakse tervikuks lõimingu kaudu. Lõiming toetab õpilaste üld- ja valdkonnapädevuste kujunemist. Lõimingu saavutamist kavandab kool õppekava arenduse ning õppe- ja kasvatustegevuse planeerimise käigus õpetaja töö planeerimise ja kooli üldtööplaani tasandil.

Lõimingu mõte avaldub selles, et ühel või teisel moel seostades eraldiseisvaid õpetatavaid teadmisi ja oskusi, asetades need reaalse elu konteksti ning aidates õpilastel neid mõtestada ning seostada üheks tervikuks.

Õppe lõimimine saavutatakse erinevate ainevaldkondade õppeainete ühisoas järgimisel, õppeainete, koolisiseste projektide ja läbivate teemade ühiste temaatiliste rõhuasetuste, õppeülesannete ning –viiside abil. Lõimingu saavutamiseks korraldatakse koolis õpet ja kujundatakse õpikeskkonda ning õpetajate koostööd viisil, mis võimaldab aineülest käsitlust: täpsustades pädevusi, seades õppe-eesmärke

ning määratledes erinevate õppeainete ühiseid probleeme ja mõistestikku. Õppe lõimingut taotlevad tunnivälised ja ülekoolilised projektid kavandatakse koostöös iga õppeaasta alguseks ning need kajastuvad kooli üldtööplaanis. Tulenevalt kooli üldtööplaanist arvestavad õpetajad oma tööd planeerimisel kavandatud projektidega. Lõiming on õpetajate teadlik katse seostada erinevaid teadmisi ja oskusi ning õppemeetodeid omavahel nii, et saavutada õppekava ja õpetuse terviklikkus.

Lõimingul on oluline roll õppimise killustatuse vähendamises, eesmärgiga muuta õppimine õpilase jaoks tähenduslikuks. Selle saavutamiseks kasutatakse probleemõpet, mis julgustab õpilasi uurima võimalusi, välja mõtlema alternatiivseid lahendusi, tegema koostööd teiste õpilastega, välja pakkuma ideid ja hüpoteese ning lõpuks välja pakkuma parima lahenduse, mille nad ise leidsid. Lõiming võimaldab püüelda suunas, kus õpilased areneksid aktiivseteks ennastjuhtivateks õppijateks, kes konstrueerivad oma teadmisi varasematele teadmistele tuginedes ning õppimise käigus omandatud kogemustest ja seostest.

Lõimingu puhul on oluline lõimingutsentri määratlemine. Lõimingutsentrit kasutatakse millegi saavutamiseks ning selle ümber kavandatakse õppetegevus. Lõimingutsentriks võib olla mingi teadmine, oskus või suhtumine või mingi keskne idee. Kooli õppekava kontekstis on sellisteks aineülesteks ideedeks pädevused. Pädevusi käsitletakse kui lõimingutsentreid, mis on aluseks suutlikkuse kujunemisel. Pädevuste kujundamist taotletakse nii õppe- kui ka õppekavavälises tegevuses.

Lõimingutsentriks võivad olla - erinevad õppeviisid (individuaalne, paaris- ja rühmatöö, diskussioon, ajurünnak, probleemõpe, õppekäik, ekskursioon, matk), mis aitavad õpilasel omandada erinevaid töövõtteid ja saada kogemusi; - erinevad õppeülesanded (projekt, referaat, uurimistöö, loovtöö, essee), mis täidavad olulist rolli sisemise lõimingu saavutamisel; Lõiminguks võib olla mistahes probleem, meetod või vahend, millega seostatakse kaks või enam õpikogemust.

Lõimingutsentri määratlemisel lähtutakse õppekava üldosas ja ainevaldkondade üldosades ning ainekavades esitatud üld-, valdkonna- ja ainepädevustest. Valitud lõimingutsentri käsitlemiseks tuleb leida sobiv lõiminguviis ja sellega seotud tegevused. Tegevused peavad olema õpetaja poolt valitud hariduslikult tähenduslikud ja soodustama iga aine õpitulemuste saavutamist ka siis, kui nad ei sisalda endas lõimingut. Lõiming väljendub õpetaja töö planeerimisel

õppetegevustena.

Tegevusteks võivad olla projektide kavandamine ja teostamine, probleemide lahendamine, uurimine, küsimuste esitamine ja neile vastuste leidmine. Lõimingu õnnestumiseks oluline õpetajate koostöö ning koolis on loodus võimalused õpetajate oma vaheliseks tihedaks koostööks.

Lõimingu viisi valikul on õpetaja vaba ning valik sõltub sellest, mida tahetakse lõimimisega saavutada: kas luua seoseid üksikute õpitulemuste vahel, ainevaldkondade sees ja ainevaldkondade vahel või soovitakse lõiminguga saavutada kooliastme pädevusi, üldpädevusi või valdkonnapädevusi. Õpetajal on kasutada järgmised lõiminguviisid: ainetevahelised seosed, ajaline kooskõla, ainete kombineerimine, teemakeskne lõiming jms.

Õppekorraldus gümnaasiumis

Õppetöö korraldus gümnaasiumis:

- õppeaasta on kokku vähemalt 175 õppepäeva; - gümnaasiumi lõpuklassis on kokku vähemalt 185 õppepäeva (sh lõpueksamite toimumise periood).
- õppeaastas on viis koolivaheaega üldreeglina vastavalt haridus- ja teadusministri kehtestatud aegadel, kooli hoolekogu nõusolekul on võimalik teha muudatusi vaheaegade kestuses.;
- gümnaasiumis toimub õppetöö statsionaarses ja mittestatsionaarses õppevormis.

Õppetöö viiakse statsionaarses õppes alates 2018/2019 õppeaastast läbi perioodõppe süsteemis. Õppeaasta on jagatud viieks perioodiks ning perioodide algus- ja lõpuajad on fikseeritud õppeaasta üldtööplaanis. Perioodõppe loogika kohaselt võetakse üks ainekursus läbi seitsme nädala jooksul viie ainetunniga nädalas. Võimalusel rakendatakse paaristunde ja nädala jooksul lisandub veel üksik tund. Vastavalt vajadusele või võimalusele võib õppeaine olla nädala lõikes jagatud ka kolmeks järjestikuseks tunniks ühel päeval ning kaheks tunniks mõnel teisel nädalapäeval. Gümnaasiumi õpetaja võib vastavalt aine spetsiifikale või vajadusele, leppides eelnevalt kokku õpilastega, läbi viia 90- minutilist tundi.

Kehalise kasvatuse tunde viiakse läbi kahe tunni kaupa terve õppeaasta jooksul. 12. klassis toimuvad kehalise kasvatuse tunnid paaristundidena 1. poolaastal. Vastavalt

tunniplaani spetsiifikale võib teatud aineid tunniplaani paigutada ka väljaspool perioodi, näiteks tund või rohkem nädalas teatud ajavahemiku, poolaasta või õppeaasta jooksul, arvestades õpilaste õppekoormust. Nende õppeainete kursusehinded pannakse välja vastavalt kursuste lõppemisele, mitte lähtudes üldisest perioodõppes olevate kursuste lõppemise ajast.

Elva Gümnaasiumi statsionaarse osakonna perioodõppe plaan 2018/2019:

https://docs.google.com/spreadsheets/d/1ZNnMfFE_7JnZWheNzcAmJfTaFJnkHEN8EYBTUqlDao/edit#gid=0

Elva Gümnaasiumi statsionaarse osakonna kursuste jaotus õppeaastate lõikes:

<https://docs.google.com/document/d/1gxP6qFDQEA1kbd3WRcQzPDW22i9AMYE9JEMtJSFhYb8/edit>

Gümnaasiumis käsitatakse õppimist õpilase aktiivse ja sihipärase tegevusena, mis on suunatud tajutava informatsiooni mõtestamisele ja tõlgendamisele vastastikusel toimes teiste õpilaste, õpetajate, vanemate ja üldisema elukeskkonnaga, toetudes juba olemasolevatele teadmisstruktuuridele. Õppimises on kesksel kohal õpilaste aktiivne teadmiste konstrueerimise protsess. Gümnaasiumis on loodud õppekeskkond, mis soodustab iseseisvat õppimist, sealhulgas vajalike õppimisoskuste kujunemist. Õppetöö tugineb põhimõttele: õppimise eest vastutab õpilane ning õpetamise eest õpetaja.

Gümnaasiumi statsionaarses õppes pakutakse õpilaste huvide ja eelduste paremaks arendamiseks üheksat õppemoodulit (kodanikukaitse alus- ja süvamoodul, reaallained, mehhatroonika, loodusained, humanitaar, draama, C- keel ja spordimoodul), arvestusega, et õpilane valib kaks sobivat õppemoodulit kooli astudes. Moodul avatakse vähemalt 12 õpilase huvi korral. Üks õppemoodul koosneb kuuest kursusest (va kodanikukaitse alusmoodul, mille maht on seitse kursust) ning õpilane läbib kahe õppemooduli 12 kursust vastavalt kooli tunniplaanis kehtestatud. Koolil on õigus vastavalt võimalustele ja vajadustele õppemoodulite kursuseid asendada sarnaste ainevaldkonna kursustega.

Gümnaasiumiastme õpilase õppekoormusesse kuuluvad 63 riiklikult kohustuslikku kursust, kooli poolt määratud lisakursused üldainetes, õpilase valitud õppemoodulite kursused ja kooli poolt pakutud valikkursused, arvestades, et õppeaastas läbitakse

vähemalt 32 kursust.

Gümnaasiumiastme õpilase kohustusliku 96 kursuse hulka kuulub gümnaasiumi lõpetamiseks sooritatava uurimis- või praktilise töö ettevalmistav kursus "Õpioskused ja uurimistöö alused" ning kohustusliku kursusemärgitakse õppekoormusesse ka "Uurimistöö seminar" 11. klassis.

Kool võimaldab õpilastele valikkursusi, mis arvestavad kooli omapära ja piirkondlikku eripära ning mille läbiviimisele on võimalusel kaasatud aktiivseid ja pädevaid kogukonna liikmeid. Nende valikkursuste õpe korraldatakse vähemalt 12 soovija olemasolul.

Kool võib valikkursusi kavandada ja läbi viia koostöös teiste koolide ja organisatsioonidega.

Õpilasel, kes tegeleb väljaspool kooli huviharidusega, on võimalik oma huvitegevust arvestada valikainena, kui õpilane esitab alanud õppeaasta 30. septembriks vastavasisulise valikkursuse arvestamise avalduse õppejuhile ning esitab kursuse lõppedes koolile tunnistuse, millel on kirjas nii õpingute sisu tutvustus kui kursuse ajaline maht ja õpilase osalus vastaval kursusel. Huvitegevust arvestatakse kokku kolme kursuse mahus gümnaasiumiastmes, vastavalt üks kursus õppeaastas.

Mittestatsionaarses õppes on õpilase minimaalne õppekoormus gümnaasiumi jooksul 72 kursust, tunniplaan ei ole lisatud kehalist kasvatust. Õppetöö kestab kokku 35 nädalat ja jaguneb viieks õppeperioodiks .

Õpiväljundite saavutamise kontrollimiseks viiakse koolis läbi riiklikke tasemetöid ja korraldatakse üleminekuksameid.

Õppemoodulite kirjeldus

Humanitaarmoodul koosneb kuuest kursusest:

- Kirjandus ja film
- Kirjandus ja ühiskond
- Kunst
- Ajalugu
- Lugeskursus
- Meediakursus

Humanitaarsuunitlusega õppemooduli kaudu arendatakse õpilase loovust ja kirjutamisoskust, laiendatakse silmaringi ja maailma mõistmist.

Õpilased saavad teadmisi lisaks riiklikult kehtestatud kahele kirjanduskursusele lisakursuste "Kirjandus ja film" ning "Kirjandus ja ühiskond" kaudu, samuti lugemiskursuse läbi, kus keskendutakse päevakajaliste ja ühiskonnakriitiliste tekstide läbitöötamisele ja diskussioonile. Humanitaarhuvidega õpilased õpivad lisaks ühe kursuse mahus ajalugu ja kunsti, meediakursuse raames on ette nähtud tegelemine kooli ajalehe ja videotega, õpilased kajastavad jooksvalt koolielu tähtsamaid sündmusi.

Reaalmoodul koosneb kuuest kursusest:

- Füüsika (mehaanika praktikum)
- Füüsika (elektromagnetism ja energia)
- Keemia (praktiline keemia)
- Keemia (kõrgmolekulaarsed ühendid)
- Keemia (rakenduslik keemia)
- Joonestamine

Reaalmooduli eesmärgiks on süvendada õpilase huvi reaalinete vastu, arendada õpilase matemaatilist mõtlemisvõimet, loogilise arutlemise, põhjendamise, järeldamise ja tõestamise oskust. Reaalmooduli valinud õpilane läbib matemaatika laia kursuse ning saab põhjalikumad teadmised keemiast ja füüsikast ning alusteadmised joonestamisest.

Kodanikukaitse alus- ja süvamoodul koosneb kokku 13 õppeainest (alusmoodulis seitse kursust, süvamoodulis kokku kuus kursust). Terviku huvides valitakse nii alus- kui süvamoodul reeglina koos. Vastavalt alusmooduli ühe kursuse võrra suuremale mahule võrreldes teiste moodulitega, võivad kodanikukaitse õppesuunitluse valinud õpilased valida ühe kursuse võrra vähem valikaineid.

Kodanikukaitse alusmooduli kursused:

- **Riigikaitse I** (teooria)
- Riigikaitse II (vetelpääste ja esmaabi)
- Riigikaitse III (riigikaitse laager)
- Kodanik ja ühiskond
- Sisekaitse- ja päästestruktuurid
- Suhtlemispsühholoogia

- Toksikoloogia ja mürgid

Kodanikukaitse süvamoooduli kursused:

- Topograafia
- Erialakeel
- Juhtimine
- Laskesport
- Eesti sõjaajalugu
- Enesekaitse

Kodanikukaitse suunitlus pakub laiapõhjalist ja mitmekesist haridust Eesti riigist ja selle toimimisest huvitatud noortele. Kodanikukaitse moodulite ained ei piirne militaarsete teemadega - need annavad mitmekülgse sotsiaalse, eetilise ja praktilise lisa tavaainetele. Õppesuunitluse ülesanne on koolitada laia silmaringi, hea eneseväljenduse ja igakülgse ettevalmistusega noori Eesti kodanikke, kes on lisaks põhiainetele omandanud põhjalikud teadmised Eesti riigistruktuuride toimimise kohta. Moodulite õppeained ei jää ainult teooriapõhiseks, kogemusi saadakse praktiliste tööde, laagrite, õppekäikude, spetsialistidega kohtumise kaudu. Laiapõhjalised teadmised – universaalne suunitlus, palju edasiõppimisvõimalusi ja seosed kõigi õppeainetega. Kodanikukaitse õppemoodulitega seoses toimub koostöös Kaitseväe Ühendatud Õppeasutustega, Tartu Tervishoiukõrgkooli, veekeskus Aura, Politse- ja Päästeameti ning Tartumaa Tervisespordikeskusega.

Loodusainete õppemoodul koosneb kuuest kursusest:

- Rakendusbioloogia
- Inimese anatoomia ja füsioloogia
- Zooloogia
- Keskkonnakeemia
- Geoinformaatika
- Roheline bioloogia

Loodusainete moodul annab põhjalikud teadmised bioloogia valdkonnas ning valmistab õpilasi ette süvaõppeks bioloogia ja keskkonnaharidust pakkavas valdkonnas ülikoolis. Loodusainete süvendatud õppimine avardab silmaringi, arendab arutlemis- ja järeldamisvõimet ning pakub huvitavaid tegevusi loodusainete õpikodade ja õppekäikude kaudu.

Mehhatroonika õppemoodul koosneb kuuest kursusest:

- UAV (drooni) konstrueerimine

- Tehniline mehaanika
- Materjaliõpetus
- Programmeerimine
- Tootearendusprojekt
- Elektroonika

Mehhatroonika moodul valitakse reeglina koos reaalarvete õppemooduliga.

Mehhatroonika on kaasajal kiiresti arenev valdkond. Gümnaasiumiastmes pakub mehhatroonikamooduli ainete läbimine huvitavat ja praktilist tegevust õpilasele ning süvendatud teadmisi võimalikult tulevasest elukutsest insener-tehnilises maailmas kui ka üldisemalt reaalarvete seonduvatel erialadel. Elva Gümnaasiumil on koostöölepingud elektroonikahasega Enics, kes võimaldab kasutada oma õppeklassi ja viib läbi elektroonikakursuse, samuti toimub koostöö Eesti Lennuakadeemiaga ning erafirmaga Lahzit OÜ erinevate kursuste läbiviimiseks.

Draama õppemoodul koosneb kuuest kursusest:

- Sissejuhatus draamasse
- Teater kui lugu
- Improteater
- Teatrikujundus
- Draamaõpetus I
- Draamaõpetus II (lavastus)

Draamamoodul valitakse üldjoontes koos humanitaarmooduliga.

Draamamooduli eesmärgiks on tutvustada gümnaasiumiastme õpilastele teatri ja draamaga seonduvat, arendada õpilaste loovust, julgustada suhtlema ning end paremini väljendama, arendada avaliku esinemise oskust ning anda teadmisi Eesti teatrimaastikul toimuva kohta. Elva Gümnaasiumil on koostöö Elva LendTeatriga, kes viib läbi kahte draamakursust. Mooduli väljundiks on lavastuse väljatoomine ja kogukonnale ning kooliperele esitamine. Mooduli raames toimub koostöö ka komöödiateatriga Ruutu10.

C- võõrkeele õppemoodul koosneb kuuest kursusest.

Süvendatult on võimalik õppida soome, saksa ja hispaania keelt. Ühte võõrkeelt õpitakse kuue kursuse mahus.

Õppemooduli eesmärgiks on anda õpilastele süvendatud teadmised lisaks koolis

õpitavale A ja B- võõrkeelele, milleks on tavapäraselt inglise, vene ja/või saksa keel ka kolmanda võõrkeele kohta. Võõrkeelte õppimine avardab silmaringi ning annab head teadmised keelega seotud kultuuriruumi kohta.

Spordimoodul koosneb kuuest kursusest.

- Sissejuhatus treeninguõpetusse
- Treening ja toitumine
- Treeningu- ja spordibioloogia
- Sport ja kogukond I
- Sport ja kogukond II
- Sport ja kogukond III

Spordimooduli valinud õpilased peavad osalema treeningutel ning treeningute raames läbitud 3 kursust arvestatakse õpilaste valikainete hulka.

Spordimooduli eesmärgiks on anda spordist, liikumisest ja tervislikest eluviisidest huvitatud õpilastele teadmisi spordivaldkonnast - treenimisest, toitumisest, tervislikest eluviisidest üldisemalt. Suur osakaal mooduli kursustest on seotud kogukonna spordieluga. Õpilased osalevad spordiüritustel ning aitavad nende korraldamisele kaasa. Kursuste "Sport ja kogukond" raames tutvustatakse spordiürituste korraldamisega seonduvat (mänedžment jne) ning tutvustatakse kohalikku spordielu ja spordiklubisid. Õppeainete raames kohtutakse erinevate spordialade esindajatega. Spordimooduli õppeainete läbiviimise on kaasatud kogukonna spordiklubid ning Tartu Ülikooli spordiinstituudi lektorid.

Mittestatsionaarse õppe tunniarvutusplaan

Õppeaine	Kursused			
	10. kl	11. kl	12. kl	kokku
Eesti keel ja kirjandus	5	5	6	16
Kirjandus ja müüt	1			1
B1 võõrkeel (saksa/vene)	3	3	3	9
B2 võõrkeel (inglise/vene)	2	2	2	6
Matemaatika	5	5	4	14
Arvutiõpetus	1	1	1	3
Füüsika	2	2	2	6
Keemia	2	2		4
Geograafia	3			3
Bioloogia		2	3	5
Ajalugu	3	3	1	7
Ühiskonnaõpetus			3	3
Psühholoogia		1		1
Uurimistöõ alused	1			1
Perekonnaõpetus			1	1
Muusika ajalugu	1	1	1	3
Kunstiajalugu	1	1		2
Loov eneseväljendus			1	1
	30	28	26	84

MÕ X klass	I	II	III	IV		Tunde RÕK	IT

Eesti keel ja kirjandus (5)							
• Keel ja ühiskond				4		35	
• Praktiline eesti keel I	2	2				35	
• Kirjandusteose analüüs ja tõlgendamine			4			35	
• Draama ja teater	2				18	35	17
Võõrkeeled (4)							
• B1	2		2	2	54	70	16
• B2	2	2	2	2		70	
Matemaatika (3)							
• Arvuhulgad. Avaldised. Võrrandid ja võrratused	4					35	
• Trigonomeetria		4				35	
• Vektor tasandil. Joone võrrand.			4			35	
Loodusained (6)							
• Maa kui süsteem		2			18	35	17
• Loodusvarad ja nende kasutamine		2			18	35	17
• Anorgaaniliste ainete omadused				2	18	35	17
• Anorgaaniline keemia		2			18	35	17
• Füüsikalise looduskäsitluse alused	2				18	35	17
• Mehaanika	2				18	35	17
Sotsiaalsained (4)							
• Üldajalugu			2		18	35	17

● Eesti ajalugu I				2	18	35	17
● Eesti ajalugu II				2	18	35	17
● Rahvastik ja majandus			2		18	35	17
Kunstiained (2)							
● Muusika II				2	18	35	17
● Nüüdiskunsti sünni ja arengusuunad	2			2	18	35	17
Valikained							
● Arvutiõpetus		2			18	35	17
	18	16	16	16			

Valikkursused Elva Gümnaasiumis, mida võimaldatakse koolis 12 soovija korral

- Ruumikujundus
- Õpilasfirma loomine
- Saksa keel algajatele
- Soome keel algajatele
- Hispaania keel algajatele
- Väitlus
- Kodundus
- Neidudekoor
- Autoõpetus
- Elva ajast aega
- Elu suured küsimused
- Sisearhitektuur
- Projektiõpetus
- Teadusteater
- Enesekaitse

Ülemineku tingimused kitsalt matemaatikalt laiale matemaatikale ja laia matemaatika järgi õppinud õpilastel kitsale matemaatikale

Elva Gümnaasiumi reaal- ja mehhatroonika õppemooduli valinud õpilastele on kohustuslik laia matemaatika kursus.

Ka kõigil teiste moodulite õpilastel on võimalik õppida matemaatika laia kursust, valikust teatab õpilane 10. klassi astudes. Gümnaasiumiastme õpilase taotlusel on õpilasel võimalik peale 10. klassi lõpetamist matemaatika kitsas kursus asendada matemaatika laia kursusega.

Vastav taotlus esitatakse kooli direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis hiljemalt õppeaasta alguseks ning õpilasel on kohustuslik hiljemalt 11. klassi 1. poolaasta jooksul iseseisvalt omandada puuduvate kursuste materjal ja sooritada vastavate kursuste arvestused.

Laia matemaatika kursust õppivatel humanitaar- ja kodanikukaitse suuna õpilastel, kes soovivad üle minna kitsa matemaatika kursusele, tuleb täiendavalt juurde õppida valikaineid arvestusega, et koos kitsa matemaatika 8 kursusega oleks gümnaasiumi jooksul läbitud 96 kursust.

Õppeainete vahelise lõimingu põhimõtted

Valdkonnasisesed ja õppeainete lõimingu võimalused teiste ainevaldkondadega on kirjeldatud riikliku õppekava ja kooli valikainete ainevaldkondade kavades. Õpetaja arvestab nende võimalustega õppetöö planeerimisel ja läbiviimisel.

Aineüleised pädevused

Elva Gümnaasiumis toimub aineüleste pädevuste kujundamine

- Üldpädevuste arendamise kaudu;
- Läbivate temade käsitlemise kaudu.

Aineülene pädevus on selline teadmine, oskus ja hoiak, mis on aineülese tähtsusega, st mida õpilane saab kasutada väljaspool mingi konkreetse õppeaine konteksti. Selliseid pädevusi iseloomustab laiem rakendatavus ning ülekantavus igapäeva elulistes olukordadesse. Aineüleste pädevuste omandamine toimub mitmesugustes seostes ja kontekstides, nt erinevate õppeainete ning eri liiki õppetegevuste ja õppekeskkondade raames. Aineüleised eesmärgid väljendavad meie alusväärtusi ning kooli tegevuse üldisi taotlusi. Elva Gümnaasiumis kujundatakse riiklikus gümnaasiumi õppekavas kirjeldatud üldpädevusi.

Elva Gümnaasiumis käsitletakse riiklikus gümnaasiumi õppekavas kirjeldatud läbivaid teemasid.

Liikluskasvatuse teemad kooliastmeti

Vastavalt liiklusseaduse § 4 lõikele 1 on liikluskasvatuse eesmärk kujundada üksteisega arvestavaid liiklejaid, kellel on: – ohutu liiklemise harjumused ja kes tajuvad liikluskeskkonda ning hoiduvad käitumast teisi liiklejaid ohustavalt ja liiklust takistavalt – teadmised ja oskused, mis toetavad nende endi ja teiste liiklejate toimetulekut ja ohutust mitmesugustes liiklusolukordades nii jalakäija, sõitja kui ka juhina. Kooli rolliks on vastavalt liiklusseaduse § 4 lõikele 2 viia läbi laste liikluskasvatust ja valmistada õpilasi ette ohutuks liiklemiseks. Kooli poolt läbiviidav liikluskasvatus toimub vastavalt ja kooskõlas Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri 2011. a määrusega nr 136 „Laste liikluskasvatuse kord“. Juhindudes maanteeameti veebilehel antud soovitudest, kujundatakse koolis liikluskasvatuse teemade kaudu alljärgnevaid üldiseid teadmisi ja oskuseid ohutuks liiklemiseks kooliastmeti.

3. kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

- õpetada mõistma ja väärtustama ohutust, iseenda turvalisust ning ohutut käitumist; oskus osaleda diskussioonides ohtu ennetavates tegevustes analüüsimisel ja õigete hoiakute kujunemisel;
- ohutust tagavatest seadustest tulenevate käitumisharjumuste kujundamine, (teadmiste rakendamine oskuste, vilumusteni) praktilised ohutusosalased õppused.

Gümnaasiumi kooliastmel on liikluskasvatuse eesmärgiks:

- õigete ohutust tagavate hoiakute kujundamine, mis loob eelduse ohutu käitumise väärtustamisele
- gümnaasiumis ohutusosalane õpetus laieneb ja süvendab põhikoolis omandatud ohutusosalaseid hoiakuid, teadmisi, oskusi ja vilumusi.

Liikluskasvatuse teemad

Liikluskasvatuse teemad on tuletatud põhikooli riikliku õppekava ja gümnaasiumi riikliku õppekava läbivast teemast „Tervis ja ohutus“ ning maanteeameti veebilehel esitatud soovitudest liikluskasvatuse osas ning liiklusseadusest ja selle alusel antud määrusest „Laste liikluskasvatuse kord“. Vabariigi Valitsuse 20. oktoobri määruse nr 136 „Laste liikluskasvatuse korras“ 5 lõigetes 3 kuni 5 on sätestatud liikluskasvatuse sisu kooliastmeti:

Põhikooli kolmandas astmes (7.-9. klass) on liikluskasvatuse sisuks erinevate liiklusolukordade selgitamine lapse enda ja teiste liiklejate seisukohalt ning maapiirkonna teedel ohutu liiklemise õpetamine,

Gümnaasiumis (10.-12. klass) on liikluskasvatuse sisuks liiklusohutust tagavate hoiakute arendamine ja käitumise mõjutamine, millega laiendatakse ja süvendatakse põhikoolis omandatud liiklusohutuslaseid teadmisi, oskusi, vilumusi ja hoiakuid. Liikluskasvatuse teemasid käsitletakse nii klassijuhtaja- kui ka ainetundide raames. Liikluskasvatuse teemad planeeritakse õpetajate poolt õppe- ja kasvatustegevust kavandades. Koolivälised liikluskasvatust toetavad tegevused kavandatakse kooli üldtööplaanis ja nende läbiviimise eest vastutab kooli juhtkond.

Loovtööde korraldus

Läbivad teemad kajastuvad 3. kooliastme loovtöös ja gümnaasiumis tehtavates praktilistes ja uurimuslikes töödes.

Loovtöö korraldamise põhimõtted kinnitatakse direktori käskkirjaga.

Elva Gümnaasiumi loovtöö temaatika valiku, juhendamise, töö koostamise ja hindamise kord

8. klassis korraldab kool õpilastele läbivatest teemadest lähtuva või õppeaineid lõimiva loovtöö, milleks võib olla uurimus, projekt, kunstitöö vm. Uurimus eeldab materjali kogumist, analüüsimist / süstematiseerimist ja üldistamist ning järelduste tegemist. Projekt eeldab projekti kavandamist, läbiviimist ja tagasisidestamist. Kunstitöö eeldab idee loomist, teose valmistamist ning selle esitlemist. Loovtööd võib teha nii individuaalselt kui ka kollektiivselt.

Loovtöö temaatika valib õpilane. Selles etapis on õpilase esmane abistaja klassijuhataja. Seejärel valib õpilane juhendaja. Koostöös juhendajaga tehakse täpsem teemavalik ning loovtööde avaldused esitatakse 15. oktoobriks õppejuhile. Loovtööd valmivad üldjuhul mai alguseks ning neid esitletakse õppeperioodi viimastel nädalatel.

Loovtööd teostab õpilane juhendatud õppeprotsessis. Juhendaja tutvustab õpilasele loovtöö kavandamise, teostamise ja vormistamise juhendit ning annab õpilasele vajaliku õppematerjali valitud teema kohta. Õpilane tutvub vastavasisulise kirjanduse ja varasemate loovtöödega, sünastab koostöös juhendajaga idee, koostab loovtöö

kavandi, koostab tegevuskava ideede/ülesande lahendamiseks, teostab idee ja vormistab selle.

Tulemused vormistatakse viisil, mis võimaldab selle esitamist teistele. Juhendaja annab loovtööle, enne selle esitamist heakskiidu. Loovtöö tulemused salvestatakse viisil, mis võimaldab neid säilitada kooli raamatukogus.

Uurimuste vormistamisel lähtutakse kehtivast kooli loovtööde juhendist ning uurimuse käigu ja tulemuste kohta koostatakse ettekanne. Projekti, kunstitöö vms korral esitletakse lõpptulemust ning tehakse sellest koopia või salvestus. Loovtöö esitlemisel tuleb lisada kirjaliku tööna vajalikud selgitused, mis võimaldavad mõista, millisest läbivast teemast on töö koostamisel lähtunud või milliseid õppeaineid on lõimitud. Kirjalikus selgituses avatakse loovtöö taust, esitatakse eesmärgid, kirjeldatakse tööprotsessi ja tulemust. Loovtööd või nende salvestused, koopiad ja nõutavad kirjalikud selgitused säilitatakse koolis vähemalt autori põhikooli lõpetamiseni.

Loovtöödele annab hinnangu nende avalikul esitlemisel direktori käskkirjaga moodustatud komisjon. Hinnang antakse:

- töö sisule: töö vastavus teemale, seatud eesmärkide saavutamine, meetodite valik ja rakendus; terminite ja keele korrektne kasutamine, töö ülesehitus; kunstitöö ning omaloomingulise muusikateose puhul hinnatakse teose ideed, originaalsust ja selle teostumist, samuti uute seoste loomise oskust; muusikateose esitamise puhul hinnatakse kunstilist teostust.
- loovtöö protsessile: õpilase algatusvõimet ja initsiatiivi loovtöö teema valimisel, ajakava järgimine, kokkulepetest kinnipidamine, ideede rohkust, suhtlemisoskust; – loovtöö või selle kirjaliku kokkuvõtte vormistamisele: teksti, jooniste, graafikute ja tabelite korrektne vormistamine; viitamine.
- loovtöö esitlemisele: esitluse ülesehitus, kõne tempo, esitluse näitlikustamine, kontakt kuulajatega.

Loovtöödele antakse hinnang arvestatud / mittearvestatud nende avalikul esitlemisel.

Sooritatud loovtöö teema kantakse põhikooli lõputunnistusele.

Loovtööde valmistamiseks vajalikke materjale kool ei kindlusta.

Elva Gümnaasiumi õppe- ja kasvatuse korraldus õpilasuurimuse- ja praktilise töö ettevalmistamisel

Õpilasuurimus on õpilase või õpilaste poolt õppekava raames ette valmistatud kirjalik töö. Õpilasuurimus põhjendab probleemivalikut, annab ülevaate uurimuse taustast, püstitab uurimisküsimused, põhjendab meetodi valikut, kajastab andmeid ja tõendusmaterjali kogumist, kirjeldab tulemusi ning esitab tulemuste analüüsi, järeldused ja kokkuvõtte, kasutatud allikate loetelu ning resümee eesti ja võõrkeeles. Õpilasuurimus on algupärane, objektiivne ja süsteemne ning uurimuse tulemused on tõendatavad, mõtestatud ja selgitatud. Õpilasuurimus kajastab õpilase uurimistulemusi ja seisukohti ning ei piirdu üksnes refereerimisega. Õpilasuurimuse tulemused vormistatakse uurimistöona arvestades Elva Gümnaasiumi „Õpilasuurimuse ja praktilise töö koostamise, vormistamise ja hindamise põhimõtted” kehtestatud nõudeid.

Praktiline töö on õpilase või õpilaste poolt õppekava raames loodud teos, õpilasfirma, tehnoloogiline lahendus, õppematerjal või projekt ja selle kirjalik kokkuvõte. Kirjalik kokkuvõte avab praktilise töö tausta, lähtealused ja eesmärgid ning kirjeldab kontseptuaalset lahendust, töö aktuaalsust, tööprotsessi ja töö tulemust. Praktilise töö kokkuvõte vormistatakse kirjalikult arvestades Elva Gümnaasiumi „Õpilasuurimuse ja praktilise töö koostamise, vormistamise ja hindamise põhimõtted” kehtestatud nõudeid.

Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamisel ja hindamisel on eesmärgiks õpilase loova eneseväljenduse, koostöö ja iseseisvalt töötamise oskuse arendamine ning järgmiste oskuste omandamine:

- uuritava probleemi või loodava praktilise töö kohta taustinformatsiooni ja andmete kogumise ja analüüsimise oskus;
- teoreetiliste teadmiste praktilise rakendamise oskus;
- töö eesmärgi ja probleemile vastavate uurimisküsimuste sõnastamise ning sobiva meetodi ja analüüsivahendite valimise ja rakendamise oskus;
- tegevuse ajalise kavandamise ja kavandatu järgimise oskus;
- teadusteksti koostamise (eelkõige õpilasuurimuse puhul) oskus;
- oma tegevuse ja töö analüüsimise oskus;
- töö korrektse vormistamise oskus;
- kokkuvõtte ja resümee koostamise oskus;
- töö kaitsmise oskus.

Elva Gümnaasiumis on 10. klassis kohustuslik kursus „Õpioskused ja uurimistöö alused”. Lisaks uurimistöö teostamiseks vajaliku teoreetilise materjali omandamisega tuletatakse kursuse alguses meelde ja antakse nõuandeid õpilaste enesejuhtimise, ajakasutuse ja õpiprotsessi kohta üldisemalt. Õppeaine läbiviimisse on kaasatud kooli psühholoog ning erikoolituse läbinud õpetaja, kes õpetab 6 õppetunni raames õpiprotsessiga seotud teemasid.

Õpilasuurimuse või praktilise töö vastutav juhendaja on kooli töötaja, lisaks võib kaasata ka täiendava juhendaja väljastpoolt kooli. Elva Gümnaasiumi õpetaja / kooli töötaja on ühe õppeaasta jooksul juhendajaks kuni kolmele õpilasele või kolmele õpilasarühmale (juhendaja nõusolekul ka rohkem) gümnaasiumi lõpetamiseks sooritatavale uurimis- või praktilise töö sooritamisel.

Õpilasuurimisel või praktilisel tööl võib olla üks või mitu õpilasautorit, kelle panus töösse on selgelt näidatud ja eristatav. Kõik autorid peavad osalema õpilasuurimuse või praktilise töö esitlemisel.

Õpilasuurimuse ja praktilise töö ettevalmistamise ajakava igaks õppeaastaks kehtestab kooli direktor käskkirjaga.

Õpilasuurimuste ja praktiliste tööde hindamiseks viiakse läbi kaitsmine. Uurimistöid ja praktilisi töid hindab direktori käskkirjaga moodustatud kaitsmiskomisjon. Kaitsmisele lubatakse õigeaegselt esitatud nõuetekohaselt vormistatud tööd. Gümnaasiumi lõpetamiseks koostatavate õpilasuurimustele ja praktiliste töödele esitatakse retsensioon. Retsensendiks on Elva Gümnaasiumi õpetaja. Hindamisel võetakse arvesse retsensendi poolt tööle antud hinnang, juhendaja hinnang õpilase tegevusele õpilasuurimuse või praktilise töö ettevalmistamisel ning töö kaitsmisprotsessile antud hinnang. Retsensendi ja juhendaja hinnangud vormistatakse vastavalt „Õpilasuurimuse ja praktilise töö koostamise, vormistamise ja hindamise põhimõtted” esitatud nõuetele ning esitatakse kaitsmiskomisjonile. Töö autoril on õigus retsensiooniga tutvuda enne kaitsmist.

Gümnaasiumi lõpetamiseks koostatud õpilasuurimusi ja praktiliste tööde kirjalikke kokkuvõtteid säilitatakse kooli raamatukogus vähemalt kolm õppeaastat.

Kui õpilasuurimust või praktilist tööd on hinnatud mitterahuldava hindega või nõuetekohaselt vormistatud töö on jäänud õigeaegselt esitamata, antakse õpilasele

võimalus korduvaks õpilasuurimuse või praktilise töö ettevalmistamiseks ja kaitsmiseks.

Hindamise korraldus

Hindamise korraldus ning õpilaste ja vanemate hinnetest ja hinnangutest teavitamise kord on sätestatud kooli kodukorras.

Elva Gümnaasiumi õpilaste hindamisel, järgmisse klassi üleviimisel ning klassikursuse kordamajätmisel on aluseks on Elva Gümnaasiumi hindamisjuhend (vt. lisa 1), mis lähtub Põhikooli- ja gümnaasiumiseadusest (jõustunud 01.02.2018), Põhikooli riiklikust õppekavast (jõustunud 01.09.2014) ning Gümnaasiumi riiklikust õppekavast (jõustunud 01.09.2014).

Hindamise eesmärk on:

1. toetada õpilase arengut;
2. anda tagasisidet õpilase õppeedukuse kohta;
3. innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima;
4. suunata õpilase enesehinnangu kujunemist, suunata ja toetada õpilast edasise haridustee valikul;
5. suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel;
6. anda alus õpilase järgmisse klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

Kujundav hindamine

Õpilase arengu toetamiseks võib kasutada kujundavat hindamist. Kujundav hindamine on õppija arengut suunav, akadeemilist, emotsionaalset ja sotsiaalset arengut toetav suuline või kirjalik tagasiside, mis arvestab ka õpilase enda hinnangut oma arengule.

Kujundava hindamise ülesandeks on õpilase motiveerimine, arengu toetamine ja tema õpitulemuste parandamine.

Hinde vaidlustamine

Õpilasel või tema seaduslikul esindajal on õigus hindeid vaidlustada kümne päeva jooksul töö toimumise päevast, esitades kooli direktorile kirjalikult vastava taotluse koos põhjenduse ja kirjaliku töö korral koos vaidlusaluse tööga.

Kooli direktor algatab vastava menetluse ning teeb otsuse ja teavitab sellest taotluse

esitajat kirjalikult viie tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast arvates.

Tasemetööde ja üleminekueksamite korraldus

Õpitulemuste saavutamise kontrollimiseks viiakse koolis läbi tasemetöid ja korraldatakse üleminekueksameid. Tasemehindamine on osa kooli sisehindamise süsteemist.

Tasemetööde ja üleminekueksami eesmärk:

- hinnata ainekavas määratletud õpitulemusi;
- saada tagasisidet õppimise ja õpetamise tulemuslikkusest;
- tasemetöö- ja eksamitulemuste analüüsi alusel kavandada tugisüsteemid;
- võimaldada õpilastel omandada eksamikogemust;
- anda õpilasele ja lastevanematele tagasisidet õpioskuste kohta;

Tasemetööde korraldus

Tasemetöid viiakse läbi riiklikult ettenähtud korras 3. ja 6. klassis. Alates 2018 õppeaastast on lisandunud riiklik tasemetöö loodusõpetuses 7. klassis. Teistes üleminekuklassides käsitletakse tasemetööna õpilaste jagamist tasemerühmadesse tasemetöö põhjal põhiainetes. Tasemetöö koostavad aineõpetajad.

Üleminekueksamite korraldus

1. Üleminekueksami sooritavad 8. ja 10. klassi õpilased.
2. Üleminekueksamitega kontrollitakse ühe õppeaasta jooksul omandatud teadmisi ja oskusi.
3. Üleminekueksami vormi otsustab aineõpetaja koostöös õpilastega, arvestades aine omapära, õpilaste individuaalseid iseärasusi ja informeerib sellest õppejuhti.
4. Üleminekueksami vorm võib olla
 - kirjalik,
 - suuline
 - kirjalik ja suuline
5. Aineõpetajad esitavad üleminekueksamite materjalid kooli direktorile kinnitamiseks.
6. Üleminekueksamit võtab vastu ja hindab direktori määratud vähemalt kaheliikmeline komisjon.

Üleminekueksamid ja eksamiperiood sätestatakse kooli üldtööplaanis ning üleminekueksamite ajad ja komisjonid kinnitab direktor.

Põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamise korraldus

Põhikooli ja gümnaasiumi lõpetamise korra aluseks on [„Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduses“](#), [põhikooli](#) ja [gümnaasiumi](#) riiklikus õppekavas“ sätestatud nõuded.

Põhikooli lõpetab õpilane, kelle õppeainete viimased aastahinded on vähemalt „rahuldavad“ ning kes on sooritanud vähemalt rahuldavalt eesti keele, matemaatika ja valikeksami.

Põhikooli lõpetanuks võib lugeda õpilase vanema või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:

- kellel on üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne,
- kellel on kahes õppeaines kummaski üks nõrk või puudulik eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.

Põhikooli lõpetanuks peetakse eksterni, kes on sooritanud põhikooli lõpueksamid ning

- on sooritanud aineksamid nendes õppeainetes, milles tal puuduvad põhikooli lõputunnistusele kantavad hinded või milles tal ei ole tõendatud teadmisi ja oskusi varasemate õpi- ja töökogemuste kaudu. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses, tööõpetuses, käsitöös ega kodunduses.

Gümnaasiumi lõpetamine toimub [põhikooli ja gümnaasiumiseaduses § 31](#) ning [gümnaasiumi riiklikus õppekavas § 18](#) sätestatud tingimustel ja korras.

Õpilaste ja vanemate teavitamine ja nõustamise korraldus

Õppe- ja kasvatustegevuses võimaldab kool õpilasel seada oma sihid, õppida töötama nii iseseisvalt kui ka kollektiivselt ning erinevaid töömeetodeid katsetades leida endale sobivaim õpistiil. Kirjeldatud tegevuste tõhusaks rakendumiseks võimaldab kool saada õppekorralduse kohta infot ja nõuandeid.

Kool korraldab edasiõppimisest huvitatud põhikooli õpilastele esmatasandi nõustamist. Esmatasandi nõustamine on huvilise teavitamine kooli õppekorraldusest, õppesuundadest, valikainete sisust ja väljunditest ning kooli sisseastumise tingimustest. Esmatasandi nõustamiseks korraldab kool huvilistele infopäevi, koordineerib personaalset nõustamist ning vahendab õppekorralduslikku teavet meedia ja kooli kodulehe vahendusel.

Põhikool nõustab vajaduse korral õpilase vanemat õpilase arengu toetamises ja kodus õppimises.

Põhikool korraldab õpilaste ja vanemate teavitamist edasiõppimisvõimalustest ning tagab õpilastele karjääriteenuste (karjääriõpe, -info või -nõustamine) kättesaadavuse. Põhikool tagab õpilasele ning vanematele teabe kättesaadavuse õppe ja kasvatuse korralduse kohta ning juhendamise ja nõustamise õppetööd käsitlevates küsimustes. Peamised õppeteemad, vajalikud õppevahendid, hindamise korraldus ja planeeritavad üritused tehakse õpilasele teatavaks trimestri või poolaasta algul.

Gümnaasiumisse astunud õpilasi nõustab klassijuhataja esimesel koolinädalal õppekava tutvustavate klassijuhataja tundide kaudu. Õppesuundi ja koolikorraldust tutvustavate tundide järel orienteerub õpilane kooli õppekava ülesehituses ja eesmärkides, valib teadlikult ja kaalutletult valikained, tunneb erinevaid õpistiile ja meetodikaid ning on valmis neid õppekava läbimisel rakendada. Õpilane tunneb kooli personali, orienteerub õppetöös oluliste inimeste ametiülesannetes ning oskab vajadusel pöörduda nõu saamiseks õige töötaja poole. Õpilane tunneb valitud õppesuuna õpetajaid, kooli sotsiaalpedagoogi ning oskab koostöös temaga oma õpinguid ja arengut planeerida.

Gümnaasium võimaldab kooli õpilastele nõustamise kogu õppekava läbimise jooksul. Klassijuhataja ülesandeks on õpilaste õppekava täitmise jälgimine koostöös sotsiaalpedagoogiga, õppekava täitmisel tekkinud probleemide vahendamine, õpilase personaalne nõustamine õppevõlgade tekkimisel, tugisüsteemide ja muu õpiabi soovitamise, õpilase ja õpetajate vahel tekkinud arusaamatuste esmane lahendamine, konsultatsioonide ja järelevastamiste koordineerimine ning õpilasele edasiste õpivõimaluste tutvustamine.

Õpilasel on kõigis õppekorralduslikes küsimustes õigus pöörduda klassijuhataja, sotsiaalpedagoogi ja kooli juhtkonna poole.

Lisaks gümnaasiumi õppekava läbimiseks vajaminevale korraldab kool õpilase teavitamist edasiõppimisvõimalustest ja tööturu üldistest suundumustest ning tagab õpilasele karjääriteenuste kättesaadavuse.

Õpilaste juhendamise ja HEV õpilaste õppekorralduse põhimõtted Elva Gümnaasiumis

Alus: [Hariduslike erivajadustega õpilaste klassides ja rühmades õppe ja kasvatuse korraldamise alused ning õpilaste klassi või rühma vastuvõtmise või üleviimise, klassist või rühmast väljaarvamise ning ühe õpilase õpetamisele keskendatud õppe rakendamise tingimused ja kord.](#) (Haridus- ja teadusministri 22.07.2014 määrus nr 67)

HEV-õpilaste õpetamise põhimõtted

Haridusliku erivajadusega õpilaste hulka kuuluvad:

- õpiraskustega õpilased
- käitumis- ja tundeeluhäiretega õpilased
- kakskeelsed õpilased
- pikaajaliselt õppetööst eemal viibinud õpilased
- tervisehäirega õpilased
- andekad õpilased

HEV õpilase õppe ja arengu toetamiseks vajalikku koostööd tugispetsialistide, andekate õpilaste juhendajate ja õpetajate vahel korraldab haridusliku erivajadusega õpilase õppe koordineerija (edaspidi HEV koordineerija), kelle ülesandeks on:

- 1) toetada ja juhendada õpetajat õpilase haridusliku erivajaduse väljaselgitamisel;
- 2) teha õpetajale, vanemale ja direktorile ettepanekuid edaspidiseks pedagoogiliseks tööks, koolis pakutavate õpilase arengut toetavate meetmete rakendamiseks või täiendavate uuringute läbiviimiseks, tehes selleks koostööd õpetajate ja tugispetsialistidega.

Hariduslike erivajaduste väljasegitamine toimub õpitulemusvestluste, pedagoogilis-psühholoogilise hindamise, erinevates tingimustes õpilase käitumise korduva ja täpsema vaatluse, tasemetööde, diagnoos- ja kontrolletteütluste, õpilase meditsiiniliste uuringute ja arenguveestluste põhjal, mille käigus leitakse erivajaduse põhjus.

Andekate õpilaste väljaselgitamisel lähtutakse ka litsenseeritud spetsialistide poolt läbiviidud standardiseeritud testide tulemustest, väga heade tulemuste saavutamisest üleriigilistel või rahvusvahelistel aineolümpiaadidel, konkurssidel või võistlustel ning valdkonna ekspertide hinnangutest.

Haridusliku erivajaduse tuvastamiseks kogutud andmestik ja sellest tulenevalt õpilasele rakendatud meetmed dokumenteeritakse haridusliku erivajadusega õpilase arengu ja toimetuleku jälgimiseks koostatud individuaalse arengu jälgimiseks koostatud **individuaalse arengu jälgimise kaardil**.

Õppekeskkonna mitmekesistamiseks ja õppekava toetamiseks kavandatud tegevused

Õppekeskkonnana mõistetakse õpilasi ümbritseva vaimse, sotsiaalse ja füüsilise keskkonna kooslust, milles õpilased arenevad ja õpivad. Õppekeskkond toetab õpilise arenemist iseseisvaks ja aktiivseks õppijaks, kannab põhihariduse alusväärtusi ja oma kooli vaimsust ning säilitab ja arendab edasi paikkonna ja koolipere traditsioone.

Õpilase arengu toetamiseks, mitmekesiste õppimisvõimaluste ja õpikogemuste pakkumiseks ning erinevate õppeainete ja läbivate teemade lõimimiseks korraldatakse koolis ainealaseid tegevusi ning õppekäike, mis kajastuvad kooli üldtööplaanis.

Huvitegevus toetab kooli õppe- ja kasvatustegevust. Läbivaid teemasid õppekavas toetavad:

- **koolis tegutsevad huviringid:** meediaringid (“Elukestev õpe ja karjääri planeerimine”, “Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus”, “Teabekeskond”, “Väärtused ja kõlblus”), neidudekoor (“Kultuuriline identiteet”) ja robotikaring (“Tehnoloogia ja innovatsioon”);
- **õpilasesinduse tegevus** (“Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus”);
- **koolis korraldatavad erinevad uued ja traditsioonilised sündmused, õppe- ja teemapäevad, kontserdid ja näitused** (vt lisa- läbivad teemad õppekavas) (“Kultuuriline identiteet”);
- **kooli külastavad vilistlased** (“Elukestev õpe ja karjääri planeerimine”, “Kultuuriline

identiteet”, “Kodanikualgatus ja ettevõtlikkus”).

Karjääriteenuste korraldus

Karjääriõppe eesmärgiks on toetada põhikooli- ja gümnaasiumilõpetajad oma isiksuseomaduste ja reaalsete võimaluste hindamisel ning karjääriotsuste ja eneseteostuse seostamisel kaasaegse töömaailmaga.

Karjääriteenuste kättesaadavus tagatakse järgmiselt:

Läbiva teema „Elukestev õpe ja karjääri planeerimine“ sisu ja eesmärgid arvestatakse kooli õpikeskkonna kujundamisel. Sellest lähtudes tuuakse aineõppesse sobivad teemakäsitlused, näited ja meetodid, viiakse koos läbi aineteüleseid, klassidevahelisi ja ülekoolilisi projekte.

Põhikooli osas tehakse tihedat koostööd Tartu Kutsehariduskeskusega, kuhu tehakse õppekursioone ja kus viiakse läbi ka õpilaste testimist.

Kooli karjäärikoordinaator tutvustab alates 6. klassist klassijuhatajatundides karjääriõpetuse põhitõdesid ja vajadusel viib läbi ka lihtsamaid teste eesmärgiga, et juba põhikoolis õpilane mõistaks vajadust pingutada oma tuleviku nimel.

Valikkursus „Karjääriõpetus“ kujundab 11. klasside õpilastele valmisolekut elukestvaks õppeks ja tööturul parema rakendatavuse saavutamiseks, arendab iseseisvat otsustamisvõimet, annab oskused erinevate elurollide täitmiseks. Karjääriõpetus võimaldab inimressurssi tööturul paremal viisil rakendada, viies inimeste oskused ja huvid kokku töö- ja õppimisvõimalustega.

Tunnivälise tegevuse käigus saavad õpilased projekti- ja kutsepäevade, õppekäikude jms raames toetust karjääriotsuste ja eneseteostuse planeerimiseks.

Karjäärinõustamisteenus tagatakse õpilasele, lapsevanemale ja õpetajale koostöös Elva Noortekeskuse ja Tartu kutsehariduskeskusega.

Koostöövõrgustiku tegevus toetab õpilase mitmekülgset arenemist ja seostab tema võimeid ja huvisid karjääriplaneerimisega. Koostöövõrgustiku tööd koordineerib kooli karjäärikoordinaator.

Karjääriõppe on osa kooli õppekavast, mis vaadatakse üle ja analüüsitakse põhjalikumalt iga õppeaasta lõpul. Kooli karjäärikoordinaator jälgib kooli õppekava täitmist, analüüsib selle valdkonna tegevust, teeb kokkuvõtteid tegevuskava

täitmisest ning teeb oma ettepanekuid muutuste sisseviimiseks õppenõukogu koosolekul juunis.

Ülekoooliliste ja koolidevaheliste projektide kavandamise põhimõtted

Õpilase arengu toetamiseks, mitmekesiste õppimisvõimaluste ja õpikogemuste pakkumiseks ning erinevate õppeainete ja läbivate teemade lõimimiseks korraldatakse koolis ainealaseid üritusi, õppekäike ja viiakse läbi projekte.

Projektid arendavad õpilases oskust töötada iseseisvalt ja meeskonnas, oskust eesmärgi seada ja tulemusi analüüsida, oskust loovalt mõelda ja omandatud teadmisi uutes olukordades kasutada.

Koolidevahelised projektid annavad õpilasele kogemuse õppimiseks ja toimetulemiseks erinevates sotsiaalsetes suhetes.

Õppetööd toetavad ülekooolilised ja koolidevahelised projektid kavandatakse üldjuhul enne õppeaastat. Projekti kavandaja teeb koostööd teiste ainevaldkonna õpetajatega ja leitakse ainetevaheline lõiming.

Koolisiseseid temaatilisi projekte viivad läbi aineõpetajad, õpilased või ainekomisjonid. Projektide kavandamist ja läbiviimist koordineerivad ainekomisjoni juhid või direktsiooni poolt määratud isikud.

Õpetajate koostöö ja töö planeerimise põhimõtted

Väljundipõhisel õppel põhinev lähenemine õpetajate koostööle ja töö planeerimisele võimaldab tõsta õpetamise kvaliteeti ning õpilaste poolt saavutatud õpitulemuste taset, vähendada andekamate ja passiivsemate õppijate õpitulemustes vahet.

Õpetaja koostöö eesmärgiks on õppekavas kirjeldatud taotletavate õpitulemusteni/pädevusteni jõudmine õppe- ja kasvatustegevuse kaudu, lähtudes õpiväljunditest, etteantud ajast, õppekavas kirjeldatud õppesisust ja õpitegevusest.

Esmalt määratletakse eesmärgid, mida õppimise ja õpetamise kaudu soovitakse saavutada, seejärel kavandatakse kuidas eesmärkide saavutatust hinnata ja alles seejärel konkretiseeritakse õppesisu ja -meetodid.

Õpetamise aluseks on õpitulemused. Õppesisu käsitlemises teeb valiku aineõpetaja

arvestusega, et kooliastmeti kirjeldatud õpitulemused, üldpädevused ning valdkonna- ja ainepädevused oleksid saavutatud

Väljundipõhises õppes käsitletakse õppijat õppeprotsessis aktiivse osalejana. Eelduseks, et ta saaks seda olla, on vajalik, et õpilane omaks õppeprotsessi toimumise kohta adekvaatset informatsiooni. Kõige olulisem sellest on õpilase teavitamine trimestri või kursuse alguses läbitavatest teemadest, vajalikest õppevahenditest, hindamise korraldusest ja planeeritavatest üritustest. Õpilane peab teadma mida, millal ja kuidas hinnatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Õpetajad teevad koostööd ainekomisjonides, õppenõukogus ning jagavad kogemusi kolleegidega suhtlemisel. Ainekomisjoni tööd koordineerib komisjoni juht.

Õppeaasta lõpul esitatakse juhtkonnale ainekomisjoni aruanne, mis koosneb järgmistest osadest:

- ainekomisjoni koosseis
- õppeaasta eesmärgid ja nende täitmine
- toimunud koosolekud (olulisemad päevakorrapunktid)
- olulisemad üritused, nende analüüs (õnnestumised ja parandusvaldkonnad)
- õppetöö - selle tulemuslikkuse analüüs (ülevaade eksami- ja tasemetööde tulemustest, õnnestumised ja parandusvaldkonnad)
- koostöö (ainekomisjoni siseselt, ainekomisjonide vahel, teiste huvigruppidega) üldine hinnang ainekomisjoni tööle õppeaasta jooksul: olulisemad õnnestumised ja parandusvaldkonnad ning ettepanekud
- eesmärgid järgnevas õppeaastaks. eesmärgid püstitatakse vähemalt järgnevates valdkondades: õppetöö ja õpilaste arendamine; üritused; koostöö ja koolitusvajadus.

Vastavalt vajadusele koondutakse töögruppideks, mis tegelevad kooli arendustegevustega või mõne muu hetkel koolis päevakohase õppekasvatustegevuse teemaga.

Õpetajad planeerivad oma tööd töökaavas.

Õpetaja töökaava koostamise põhimõtted:

- õpetaja töökaava koostamise eesmärgiks on kirjeldada taotletavate õpitulemusteni jõudmist.
- õpetaja töökaava on dokument, mille alusel toimub õppetöö ainetunnis.
- töökaava koostamine ja arendamine kuulub aineõpetaja pädevusse.
- töökaava koostamise alus on kooli õppekava üldosa ja vastava aine ainekava.

Töökava peab kindlustama:

- õppeprotsessi tegevuste eesmärgipärasuse ja läbimõelduse tagamise;
- õppeprotsessis toimuva üle seire teostamise;
- efektiivsema reflektsooniprotsessi;
- detailsema kavandamise üld- ja valdkonnapädevuste ja läbivate teemade loimimiseks õppeaine õpitulemustega.

Töökava koostatakse õppeperioodi alguses ja ta sisaldab:

- teemade käsitlemise ajakava;
- kasutatavat põhilist õppekirjandust;
- seotust läbivate teemade ja üldpädevustega;
- hindamise planeerimist ja põhimõtteid.

Kavandades peab õpetaja teadvustama, et kunagi ei ole nii palju aega, et õpilane võiks selgeks õppida kõik, mida õpetaja tahab talle õpetada.

Klassijuhataja tööplaani koostamise aluseks on kooli sündmuste ja karjääriteenuste plaan, õppe- ja kasvatustöö üldeesmärgid algavaks õppeaastaks ja konkreetse klassi kasvatuslikud vajadused.

Elva Gümnaasiumi ainekavad on koostatud ainekomisjonide ühistööna lähtuvalt Vabariigi Valitsuse 6. jaanuari 2011. a määrusest nr 1 "Põhikooli riiklik õppekava" ja määrusest nr 2 "Gümnaasiumi riiklik õppekava" ning kooli õppesuundadest (vt p 3). Kõikide õppeainete ainekavad on üldjuhul koostatud kõikides kooliastmetes ja klassides ühtse struktuuri järgi.

Kõikide ainekavade ühisnõueteks on:

- põhi- ja alateemade esitamine ning neile planeeritud õppetundide näitamine;
- õppeteema eesmärgi: üld-, valdkonna ja õppe-eesmärgid;
- õpitulemuste esitamine: oskab, teab, saab aru, mõistab jne;
- õppeteema õpetamisel taotletavad pädevused;
- läbivate teemade rakendamine õppeprotsessis;
- seosed varasemate ja järgnevate teemadega, teiste õppeainetega;
- praktilised tegevused - lähtuvalt erinevate ainete spetsiifikast;
- ainepäevad, ainenädalad, olümpiaadid, projektid jne
- kasutatavate õpikute ja muude põhiõppevahendite loetelu.

Õpetajate töö sisukust hinnatakse sisehindamise käigus vastavalt sisehindamisplaanile.

Õppekava uuendamise ja täiendamise kord

Õppekava demokraatliku arendamise ning täiendamise ja muutmise eest vastutab direktor.

Kooli õppekava koostatakse ning seda uuendatakse ja muudetakse lähtudes põhikooli ja gümnaasiumi riiklikest õppekavadest ning kooli arengukavast, pidades silmas piirkonna vajadusi ning kooli töötajate, vanemate ja õpilaste soove ning eesmärgi saavutamiseks vajalikke ressursse.

Kooli õppekava uuendamine või täiendamine toimub algatustaotluse alusel, mis tuleb esitada kooli direktorile kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis koos ettepanekute ja põhjendustega.

Õppekava muutmisel ja täiendamisel võetakse arvesse õppeasutuse pidaja, riikliku järelevalve läbiviija ja kooli sisehindamise ettepanekud. Õppekava täiendamiseks, korrigeerimiseks või uuendamiseks võib teha mistahes töörühm (ainekomisjon, tugistruktuur, tervisenõukogu, juhtkond, hoolekogu, õpilasesindus) ettepaneku koosoleku protokollist väljavõtte vormis.

Kui esitatud taotlus on asjakohane, siis kutsub direktor kokku õppekava uuendamise ja täiendamise töörühma, kes otsustab õppekava uuendamise või täiendamise vajaduse ning positiivse otsuse korral valmistab ette kooli õppekava muudatused.

II poolaasta alguses toimub ainekomisjoni juhtide koosolek, kus tehakse ettepanekuid järgmise õppeaasta koolikorralduslikes küsimustes (sealhulgas ka õppekava ja tunnijaotusplaanide kohta). Ettepanekud arutatakse läbi ainekomisjonide koosolekutel ja vajadusel täiendatakse õppekava seaduses ettenähtud korras.

Õppekava arendustöö on pidev protsess. Kooli õppekava arenduse üldjuht on direktor, kes delegerib ülesandeid õppenõukogu liikmetele ja vajadusel õpetajatele. Ainekavade arenduse juhtideks on vastavate ainekomisjonide juhid, kes delegerivad ülesandeid aineõpetajatele.

Õppekava uuendamiseks ja täiendamiseks korrigeeritakse vajadusel igal aastal kooli õppekava arenduse tegevuskava, kus näidatakse ära konkreetsed tegevused ja töövormid ning nende eest vastutajad. Õppekava arenduse tegevuskava on kooli üldtööplaani osa.

Kooli lühikirjeldus ja eripära

Kooliharidust on Elvas antud alates 1913. aastast, kui asulas avati 2-klassiline ministeeriumikool. Kahe maailmasõja vahelisel perioodil kasvas kool 6-klassiliseks algkooliks ja 1945. aastal avati Elvas keskkooli klassid. 1960-70-ndatel aastatel oli Elva Keskkool tuntud oma humanitaarsuuna poolest. Gümnaasiumi nimetust kannab kool alates 1995. aastast. Elva Gümnaasium on ainuke Elva linna territooriumil asuv gümnaasiumi haridust andev munitsipaalkool. Kool kuulub Tervistedendavate koolide hulka alates 2008. aastast. Elva Gümnaasiumi koolivormi kandmise traditsioon sai alguse 2014. - 2015. õppeaastal. Õppetöö on korraldatud kahes eraldi õppehoones (1.-6. klassid Tartu mnt 3 ja 7.-12. klassid Puiestee 2), mis võimaldab arvestada õpilaste psühholoogilist eripära.

Alates 2014. aasta sügisest pakub kool alates 1. klassist, lapse huvidest lähtudes õppimist kolmes erinevas suunaklassis.

Keeleklass – õpilased, kes tunnevad huvi võõrkeelte vastu, meeldib palju lugeda, esineda, teatris käia.

Loovusklass – õpilased, kellele meeldib joonistada, meisterdada, laulda, pilli mängida ja esineda.

Matemaatika – loodusklass – õpilased, kellele meeldib nuputada, on huvitatud loodusest ja matkamisest, tunnevad huvi arvuti vastu.

Klasside tutvustused:

Matemaatika- loodusklass:

<https://docs.google.com/document/d/1E3kxn2LCmTGbG8387EQ4PY4PFCFsIC7BxZX-CcbtBL8/edit>

Loovusklass:

<https://docs.google.com/document/d/1VjM8HAQBtQVFE0GbZrHrFlIj5mdvrGqcS5hiSTaWWX8/edit>

Keeleklass:

https://docs.google.com/document/d/1H4mKrecTZpg_UATQAztgeki7iWmCFgzLyJCDFOXwPbU/edit